

Leidžia Spaudos b-vė
„Sviesa“

Redakcijos ir Administracijos

adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92

(Bom Retiro)

Tel.: 4-1125

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS

BRAZILIJŲ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kaina:

Brazilijoje metams-10\$000
pusei - 6\$000 atskiriems
menesiams po 1\$000.

Užsienin:
metams — 20\$000 pusei
metu 12\$000.

Redaguoja

St. Vancevicius

5-ti METAI.

SÃO PAULO, 1933 m. Rugsėjo - Setembro mėn. 30 d.

NR. 39 (247)

Klaipėdos vokiečiai neiigia Lietuvos valstybę.

Klaipėdos kraštas po pasaulinio karo Versalio taikos sutartimi buvo atskirtas nuo Vokietijos ir 1923 metais didžiųjų valstybių — Anglijos, Prancūzijos, Italijos bei Japonijos nutarimu atiduotas valdyti Lietuvai. Pagal sudarytą konvenciją, Klaipėdos kraštas patapo autonominė Lietuvos dalimi, kurioje lietuvių ir vokiečių kalbomis pripažintos lygios teisės.

Dėja, tos lygios teisės liko tik ant popierio. Nuo pat Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos, vokiečiai, pasinaudodami gyventojų politiniu ir tautiniu nesupratimu, įvairiais būdais stengiasi išlaikyti krašte vokiškumą. Tiesa, prie kiekvienos progos vokiečiai skelbia visam pasauliui, kad jie esą lojalūs Lietuvos piliečiai, prisijimę visas Lietuvos piliečių pareigas bei prievolę, kad jiems rūpinti tik Klaipėdos krašto gerovė ir „klaipėdiškos“ kultūros išlaikymas.

Bet prasliuko jau dešimt metų, o Klaipėdos krašto vokiečiai savo tariamo, o tojauno Lietuvos valstybei nieku dar nėra įrodę. Atvirai sakant, iš viso ligi šiol jų elgesio marosi, kad jiems rūpi ne Klaipėdos krašto, ne bendri visos Lietuvos valstybės reikalai, o visai kas kita. Visame kame pasireiškia jų orientacija į Berlyną. Jiems rūpi ne Lietuvos, bet Vokietijos reikalai. Lietuvos valstybės suvereniteto jie ne pripažįsta ir laukia tik progos koki nors būdu grąžinti Klaipėdos kraštą Vokietijai.

Tai aiškiai parodė paskutinių laikų įvykiai Klaipėdoje. Taip, neseniai Klaipėdos miesto seimeio lietuvių frakcija pareikalavo, kad posėdžių salėje, kurioje posėdžiauja ir Krašto seimelis, vietoj kaubandio Prūsų karalienės Luizos paveikslu, būtų iškabinti Lietuvos v. n. s. tybės ženklas — Vytis, kad miesto valdybos raštai būtų rašomi ne vien vokiečių, bet lietuvių ir vokiečių kalbomis ir kad iš miesto įstaigų būtų atleisti Vokietijos piliečiai.

Reikalavimai, rodos, visiškai pamatuoti. Lietuvos valstybės, kurios dalyje yra ir Klaipėdos kraštas, įstaigose privalo būti valstybės ženklas — Vytis kaip tai yra ir kituose kraštuose. Vokiečių ir lietuvių kalbos Klaipėdos krašte pagal konvenciją naudojami lygiomis teisėmis, taigi, ir įstaigų raštai privalo būti rašomi dviem kalbom. Tačiau, kada krašte yra savų bedarbių nėra jokio reikalo laikyti įstaigose svetimšalius.

O kaip žiūri į visa tai vokiečiai? Gi jie visus lietuvių frakcijos reikalavimus atmetė. Jie pasisakė prieš Lietuvos valstybės ženklo iškabiniimą įstaigų patalpose; jie pasisakė ir prieš valstybinę kalbą, užtat visom keturiom užtarė svetimšalius — Vokietijos piliečius.

Situo Klaipėdos vokiečiai kaip rodo savo tikrąjį veidą ir savo siekius. Žinoma, iš šio vokiečių visuomenės Lietuvos vyriausybė ir visuomenė turės padaryti atitinkamus išvadus. Turi gi pagaliau ateiti laikas, kada Klaipėdos kraštas tikrai virst nepriklausomos Lie-

CASAS PERNAMBUCANAS

VASAROS SEZONUI MŪSŲ
NEBLUNKAMŲ SPALVŲ
PLONIEJI AUDINIAI

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Villa Anastacio iniciatorių grupė, Dr. J. Basanavičiaus vardo liet. prad. mok. salė, rua Camacan 117, š. m. Rugsėjo 30 d. (šešta diena) rengia

Dideli KONCERTA

Tragišni žuvusių lakūnų Dariaus ir Girėno paminklo naudai. Dainuos žinomi São Paulo lietuviai, daininkai T. Mažeika ir V. Edrigevičius akompanuojant prof. Ivanovui. Solo piano išpildys prof. An. Iris D. Angelo.

Deklamacijos, žaislai, šokiai, iki 4 val. ryto.

GRIEŽ LIETUVIŲ SIMFONIJOS ORKESTRAS.

Pradžią 8 val. vak., pabaigą 4 val. ryto.

Pakvietimus prašoma pasirūpinti iš anksto, kurie gausimi „Liet. Braz.“ Redakcijoje, mokykloje ir pas atskirus platintojus.

Iniciatorių Grupė.

Kaip atsiliėpė Lietuvoje dolerio kritimas.

Pinigas litas pradžioje buvo pagristas daugiausio dolerių vienas doleris — dviem litų: litas — 100 centų. Pasitikėjimas galingosios ir turtingosios Amerikos doleriu ir Lietuvoje buvo neapsakomas, net iki paskutinių laikų. Daugelis Lietuvos gyventojų savo su taupais laikė bankuose dolerius. Daugelis žmonių kaimuose, gavę dovanu dolerių iš savo giminių amerikiečių lietuvių dolerius stačiai laikė namie paslėpti, nepasitikėdami net bankams. Apskačiuojama, kad doleriui šių metų balandžio mėn. pradėjus svyruoti Lietuvoje žmonėse buvo apie 7,000,000 dolerių, bankuose apie 1,500,000 dol. Pradėta skubiai kratyti dolerius. Kai kas pardavinėjo dolerius žymiai žemiau jo esamos vertės. Dolerių laikytojai turėjo diktų nuostolių; apskritus žmogelninkai gerai pasipelnė. Ito vertės pastovumui dolerio kritimas jokios įtakos nepadarė, nes Lietuvos Bankas te-

turėjo apie 1,000,000 dolerių. Lietuvos ūkui dolerio kritimas gal net įėjo į naudą. Dolerių taupytojai juos paleido į apyvartą, keitė litais. Ėmė pirkti nuosavybes — ūkius, statybinę aratus miestuose ir kita. Pasidarė didesnis ūkiškam gyvenimo judėjimas. Visos Lietuvos užsienio skolos sutartos doleriais (skola Amerikai už 1919 metus gautus ginklus ir kitus reikmenis apie 6,000,000 dol., Švedų degtųjų sūdikato paskola 4,000,000 dol., danams skola apie 2,500,000 dolerių už Telsių — Kretingos geležinkelio statybą ir Klaipėdos uosto tobulinimo darbus ir kit). Taigi dolerio kritimas palengvina kai kurių skolų atsitaisimą. Amerikiečiams lietuviams grįžantiems Lietuvoje apsigyventi jau blogiau, nes jie už dolerį gauna apie 7 litus vieton 10. Bet už tai ir ūkiai Lietuvoje labai pagūs.

Tsb. —

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“ — GYVENIMO VEIDRODIS

tuvos dalimi ir nustos buvęs vokiečių „Drang nach Osten“ (Stūmimosi į rytus; avanpostu.

Tsb.

BROLI-LIETUVI

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti „LIETUVIS BRAZILIJŲ“ prenu meratą 1933 metams. Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

LIETUVOJE

„LIETUVOS AUKSAS“ I UŽSIENIUS.

Lietuva tikrojo aukso neturi. „Lietuvos auksas“ — tai gintaras (Amber), kurio ūintus kilogramų kasmet iš savo gelmių išspinauja į krantą gražioji Baltijos jūra.

Prieš karą Lietuva buvo vienas didžiausių pasaulio gintaro gamintojų ir eksporterių. Tik vienoje Palangoje gintaro dirbtuvėse prieškariniais laikais dirbo apie 300 darbininkų. Po didžiojo karo Lietuvos gintaro pramonė ir prekyba žymiai sumažėjo. Dabar visoje Lietuvoje yra devynios gintaro apdirbiniai dirbtuvės: 6 — Palangoje, 2 — Klaipėdoje ir 1 — Kretingoje. Palangoje gintaro dirbtuvės šiuo metu dirba apie 60 darbininkų.

Lietuvoje pagaminti gintaro dirbiniai: karoliai, apirankiai, auksiniai ir kiti papuošalai eksportuojami į Vokietiją, Prancūziją, Angliją, Švediją, Belgiją, Čekoslovakiją, Amerikos Jungt. Valstybes ir į kitus kraštus. Už parduotus užsieniams gintarinius gaminius Lietuva kasmet gauna kelis ūintus tuksantų litų.

Daugiausia gintaro Baltijos pajūryje randama rudenį, pučiant stipriems vėjams.

Tsb. —

PRŪSŲ LIETUVA SKAUDŽIAI NU RENTĖJO NUO POTVYNIU.

Paskutinę rugpjūčio mėn. savaitę pietinėje Pabaltijo dalyje — Lietuvoje ir Rytprūsiose ištisus kelias dienas be paliovos lijo. Nuo liūčių patvino upė ir upeliai, apsemdami didelius plotus. Potvyniai, kaip jau Lietuvos spaudoje buvo rašyta, padarė daug nuostolių.

Bet pastrodė, kad dėl liūčių ir potvynių nukentėjo ne vien Lietuva. Antai, Rytprūsijų laikraščiai rašo, kad Žemės Prūsų Lietuvos vietoje, Kuršijū marių pakraščiais, ūkininkai ir žvejai turėjo didelių nuostolių dėl smarkių šaurės vėjų, kurie marių vandenį užvarė ant sausumos. Nuo šio potvynio daugiausiai nukentėjo pievos ir daržovių laukai, kurių buvo apsemta apie 4,000 margų. Apskačiuojama, kad daržovių potvynio metu bus sunaikinta apie 30,000 centnerių ir šieno — apie 22,000 centnerių. Neturtingiems pamario gyventojai tai labai didelis smūgis.

Tsb. —

DANŲ PRETENZIJOS ATMESTOS.

Danų firma „Hojgaard ir Schultz“, staciūsi Kauno tiltus ir Telsių — Kretingos geležinkelį, pareiškė Lietuvos vyriausybei tam tikrų pretenzijų, ryšum su dolerio kurso kritimu. Mat, už atliktus firmos darbus danams reikia sumokėti ratomis apie 10 milijonų litų. Kadangi dolerio kursas nukrito, tai susidarė apie 3 milijonų litų skirtumas, kurį danai prašė išlyginti.

Teko patirti, kad mūsų vyriausybė „Hojgaard ir Schultz“ firmos pretenzijas nutarė atmesti, kadaangi padarytoji su firma sutartyje yra aiškiai pasakyta, kad už visus firmos atliktus statybos darbus Lietuva mokės tik do-

(tęsinys 2 pusl.)

(tesinys iš 1 pusl.)
leriais. Taigi šiuo atžvilgiu dolerio
kurso kritimas išėjo Lietuvos naudai.

KLAIPĖDOS MIŠKO PRAMONĖS AT-
STOVAI IŠVAŽIAVO Į MASKVĄ.

Sovietų Rusija atsiskė nuo lap-
kričio mėn. 1 d. teikti Klaipėdos lent-
piūvėms apdirbti mišką. Sov. Pusia nor-
ri savo miško medžiagos eksportą nu-
kreipti per Latvijos uostus, nes miško
eksportas per Klaipėdą jiems neapsi-
mokas.

Kyšium su tuo, rugpjūčio mėn. 29
d. į Maskvą išvažiavo Klaipėdos lent-
piūvių sindikato atstovai su sindikato
pirmininku p. E. Galvanaušku priešaky.
Jie mėginys atnaujinti sutartį dėl So-
vietų miško apdirbimo Klaipėdos lent-
piūvėse.

VALDININKAMS NEBEMOKĖS BUT-
PINIGIU.

Visiems nevedusiems valdinin-
kams ministerių kabineto nutarta nebe
mokėti butpinigių. Tuo tarpu butpini-
giai bus mokami tik vedusiems su šei-
momis. Tačiau keliamas klausimas ir
vedusiems valdininkams butpinigių
sumažinti dviem trečdaliais.

AMATNINKAMS BUS NUSTATYTA
TAKSA.

Iki šiol su batsiuviais, siuvėjais
ir kitokiais amatininkais buvo tik lais-
vas susitarimas. Dabar atatinamos
įstaigos drauge su amatininkų sąjungo-
mis svarsto išleisti tokį įsakymą, pagal
kurį visi amatininkai už savo darbą
turės nustatytą tvirtą taksą — kaino-
raštį. Pav., už puspačių pirkaliną te-
bus galima imti materiškų batų porai
— 3,50 lt., vyriškų — 4 lt. Pirmos
rušies siuvėjas už kostiumo pasiuvimą
— 60 lt., antros — 40 lt. ir t. t. Ama-
tininkas, daugiau nurodytos kainorašty
kainos paėmęs, bus baudžiamas.

KOKAINO PIRKLIUS BAUS 10 METU
KALĖJIMO.

Pastaruoju laiku paplito slapta
prekyba kokainu. Ne tik Kaune, bet
ir provincijos miestuose atsirado kaž-
kokių pirklių, kurie pradėjo aktyvūs
prekybą šiais nuodais.

Sveikatos departamentas, kaip te-
ko patirti, ruošia įstatymo projektą,
pagal kurį kokaينو pirkliai ir jo varfo-
jai bus baudžiami iki 10 metų kalėjimo.

Dėl gandu apie DARIU ir
GIRĖNA

Oficialiai paneigti gandai apie lakūnų pašovimą

Kai mūsų transatlantiniai lakūnai
Darius ir Girėnas, perskridę vandenį
nų, tragiškai žuvo Vokietijoje, vos kelių
šimtų kilometrų atstume nuo Lietuvos,
užsienio spaudoje, ypač lenkų ir pran-
cūzų, pasirodė žinių, būk „Lithuanika“
pradžudę vokiečiai, paleisdami kažkokius
paslaptinius spindulius. Tačiau specialia
listai — lakūnai tuos gaudus paneigė.
Lietuvos visuomenė aprimo, bet pasku-
tiniu laiku užsienių spaudoje pasisklido
vėl nauji sensacingi gandai, būk mūsų
lakūnai buvę vokiečių pašauti. Tas už-
sienių laikraščių žinias pakartojo ir Lie-
tuvos laikraščiai. Užsienio spauda rašė,
kad skrendant per Berlingeno miestelį,
kur yra koncentracijos stovykla, vokie-
čiai palaikę „Lithuanika“ svetimos vals-
tybės žvalgybos lėktuvu ir ją apšaudė.
Pašauti lakūnai negalėję toliau skristi
ir nukrito. Vokiečiai paslėpę lėktuvu
tybės žvalgybos lėktuvu ir ją apšaudė.
Pašauti lakūnai negalėję toliau skristi
ir nukrito. Vokiečiai paslėpę lėktuvu
tybės žvalgybos lėktuvu ir ją apšaudė.

Aišku, kad šie gandai nepaprastai
sujaudino Lietuvos visuomenę. Laik-
raščiai pradėjo daryti įvairiausių, gana
drąsų spėjimų. Visi norėjo sužinoti
teisybę apie mūsų lakūnų žuvimą.
Pagaliau, rugpjūčio mėn. 29 d. „El-
ta“ šiuo reikalu paskelbė spaudoj šito

klia turinio pranešimą:

Iš kompetentingų sluoksnių teko pa-
tirti, kad paskutiniu laiku Lietuvos ir
užsienio spaudoje skleidžiamos žinios
apie tai, kad, balzamuojant a. a. Dariaus
ir Girėno kūnus, buvo rasta kulku, kas
neva yra įrodymas, jog lakūnų būta
pašautų, neatitinka tikrovės. Balza-
muojant nebuvo rasta nei kulku, nei ki-
tų pašovimo žymių. Tuo būdu „sklei-
dziami gandai yra prasimanymas“.

Ir aviacijos pulk. lt. inž. A. Gustai-
tis papildomai paneigė skleidžiamus gan-
dus, nes „Lithuanikos“ motore, kuris dar-
kartą buvo smulkiai specialistų apžiū-
tas, jokių pašovimo žymių nerasta. Mo-
tore yra visos dalys ir nerasta tarp jų
vienos, kuri būtų sugadinta sušaudymu.

Visus gaudus griežtai paneigė ir
medicinos dr. plk. Ozelis. Jis pareiškė,
kad tyrinėjant lakūnų kūnus ir juos
balzamuojant, ne tik kad nerasta jokių
kulku, bet nerasta tai pat jokių žymių,
iš kurių galima būtų daryti išvadas,
kad lakūnai buvo pašauti. Be to, dr.
Ozelis pareiškė, kad abiejų žuvusių
lakūnų kūnai yra Kaune ir jų balzama-
vimas tęsiamas.

Dėl tragiškos lakūnų mirties
ruošimas platus pranešimas, kur-
ris greitai laiku bus duotas
spaudai.

Lietuva pasikeis politiniais ka-
liniais su Sov. Rusija.

Sovietų Rusijoje Ledinuotojo van-
denyno Solovkų salose, buvusiame gar-
siam Solovkų vienuolyne, yra įtaisyta
didelė Sovietų priešinkams koncent-
racijos stovykla, kur pasmerktieji esą
neapsakomai žiauriai ir skurdžiai laiko-
mi. Pasiūkėjo, kad tot Solovkų stovy-
kloje ir kituose Sovietų kalėjimuose
yra geras skaičius ir lietuvių, ligiems
metams kalėti pasmerktų už pasiprieši-
nimus bolševikų partijai ar valdžiai.
Iš kitos pusės, Lietuvos kalėjimuose
yra nuteistų kalėti žmonių, daugiausia
žydų, už bolševikišką agitaciją, šnipinė-
jimą, riaušių kėlimą ir kitus nusikalti-

mus. Prieš mėnesį laiko Maskvoje bu-
vo pradėtos ir dabar Kaune baigiamos
derybos apie pasikeitimą politiniais ka-
liniais. Jau esą susitarta, kad Lietuva
Sovietų Rusijai perduos iš savo kalėji-
mų 24 komunistus, o gaus iš Rusijos
18 lietuvių (4 kunigus ir 14 šnipin-
gių). Atiduotiems Rusijai Lietuvai
piliiečiams komunistams tuojau bus su-
teikta Sovietų Rusijos piliatybė, o par-
vykusieji lietuviai tuojau gaus Lietu-
vos piliatybę. Traptautiniam Raudo
nėjim Kriziai tarpininkaujant, einan-
čios derybos apie pasikeitimą politiniais
kaliniais ir su Lenkija.

Brazilijos Lietuvių Jaunimo Są-
jungos „Viltis“ Valdybos
PROTOKOLAS.

Lietuvos Respublikos Konsulatui
São Paulo pavedus, Sąjungos Valdyba
apsiėmė prižiūrėti bendrą tvarką ir rin-
kti aukas per Vytauto Didžiojo Jubilė-
jaus iškilmių filmos demonstravimą š.
m. Krgsėjo 17 diena, Šv. Antano do Pa-
ry salėje.

Tvarkai prižiūrėti buvo paskirti
šie tvarkdariai: St. Vancėvičius, P. Nor-
butas, J. Bratkaukas, M. Venckus,
Br. Šukevičius, ir iš Sporto Sgos „Lit-
huania“ — P. Jurgutis ir V. Martusevi-
čius. Laikė jėgimui aukas rinkti buvo
paskirtos Sgos narės panelės: A. God-
liauskaitė, M. Vitulskytė, E. Marcinke-
vičiūtė, Br. Godliauskaitė, ir Z. Kraš-
kauskaitė.

Per pirmą ir antrą seansą iš viso
surinkta 626\$500 (šeši šimtai dvidešimt
žėsi milžaisai ir 500 reisų).

Padaryta išlaidų:
Už salę — 50\$000
Už kino aparatą — 70\$000
Smulkmenomis — 6\$300

Iš viso 126\$300
Likusi suma 500\$200 grinais pini-
gais, įteikta Lietuvos Konsulatui São
Paulo ir persiusta į Lietuvą, Vytauto
Didžiojo Muziejaus statybai Kaune.
B. Liet. Jaunimo Sgos „Viltis“
Valdyba:

Pirm. V. Godliauskas
Sekret. St. Vancėvičius
Izdin. J. Bratkaukas
Ūkio vedėja M. Vitulskytė

São Paulo 1933 m. rugsėjo 19 d.

— Šių metų pabaigoje Kaune nu-
matoma suaukti visų Lietuvos bur-
mistrų suvažiavimą, kuriame bus ap-
tarti Lietuvos miestų reikalai.

— Vytauto Didžiojo universiteto
teisų fakulteto dekanų išrinktos prof.
Vaclovas Biržiška. Fakulteto sekreto-
rium išrinktas docentas Tadas Petkevi-
čius.

— Kaip rodo statistika, Vytauto
Didžiojo universitete studentų lietuvių
57,4, žydų — 26,2%, lenkų 2,5% rusų,
— 1% ir 2,9% — kitų tautybių.

SPAUDA MŪSU GALYBĖ.

Jis jaučia savo gyvenimą kiek-
vienu sąnariu, visa siela, nes teko ta-
me gyvenime degti ir šalti. Užsigrū-
dė. Pagalvojus jam atrodo lyg pasaka,
sunki ir grandį pasaka. Eina žmonės
į bažnyčią, slėpdami nuo žandaro mal-
daknygę, eina pro durtvą sieną knyg-
nešiai. Pagaliau trūksta kantrybės
grandis.

Penktųjų metų revoliucija! Kaip
kokia andra atžūde nesulaikoma, galinga
ir plati. Visoj Rusijoje revoliucija plito.
Atsilenkęs daržis, slapčia, su Dovalga,
Jeronimo Stasiu, išėjo į Kauną, kur rim
kosi pirmieji būriai. Iš Kauno atėjo ir
į savo valstį, caro paveikslą išnešė
savo rankomis ir iškėlęs virš galvos
susuko: „Šalin kraugerj, engėja.“ Su-
trypė kojomis šūkiaujančios mifios ap-
suptas. Irėjo toliau, per kaimus ir
miestelius šaukdami, rodo, nenugalimi,
vieningi. Tada jis jau galvojo apie
laisvą Lietuvą, didelę ir galingą. Ta-
čiau, carui ištikinti būriai ir išmikiinti,
plėšrus kazokai buvo nepalygti gali-
gesni. Suklupo. Laimės dėka jam tik
pusantų metų kalėjimo teteko.

Truputį laisvina atsiduso lietuvis,
pilkasis lygiųjų laukų akmuo, pajuto
ir caras, kad lietuvis turi savo žodį.
Kilo dūlysis karas, išduokėjo rusai, lau-
kė vokiečių. Jie turėjo būti geresni.
Apsiriko, vokiečiai negai ir vinėtas ba-
tas dar skaudžiau užkludė. O dabar
išmūso valanda. Dabar arba niekadus.

Kažin kaip Barčičis su Dotkum,
ar ištesės savo žodį.

(b. d.)

V t s D.

Gyvenkit šviesiai ir plačiai

(tąsa)

Klausosi tėvas patrankų dundėji-
mo ir kažin ką galvoja. Jis ana rytą
atsikėlęs ir sako: „Aš sapnavau tokį
ryškų sapną. Iš visų pusių, iš viso
mūsų kraštoėjo būriai vyrų... Kaip ir
penktųjų metų revoliucionieriai, kaip
knygnešiai iš Sibiro vortijos ištrūkę.
Ejo jauni ir seni, apiplytę ir daltai ap-
sirengę, alkani, vargingai apsivinklavę.
Nuėjo į rytus, dainuodami, o akys spin-
dėjo kaip tų, kurie eina už didelį užsi-
mojimą, laimėti ar mirti. Ejo... Atsi-
dusęs tėvas pažvelgė į paveikslą, ka-
bantį ant sienos, ir patylomis pridūrė.
„Jie ejo ir aš išėjau. Išėjau, nes taip
reikėjo“.

— Argi jis eitų į savanorių bū-
rius? — Pranas ne.

— Paikš jis mane vieną. Kur
aš tada?..

Pranas apkabino jos liemenį, len-
gvai pabučiavo kakta:

— Aš visada su tavim.

Tie žodžiai Albinai šalti. Ji jau
treči metai su Pranu susitinka, gėl ir
myli, tačiau šį vakarą ir rytoj ji norėtų
būti nuo jo toliau. Ji išaugo šeimoi,
kurios galva, tėvas, buvo knygnešys,
penktųjų metų revoliucijoj dalyvavo.
Ji išmažens girdėjo tėvo kalbą apie
laisvę apie caro neteisębes. Dažnai
senelis ir tėvas, kaip pasaką pasakoda-

vo apie senovės Lietuvą nuo marių iki
marių, apie kunigaikščius: Vytautą, Al-
girdą, Kęstutį. Ji dažnai galvodavo
apie garsią Žyvytę, kuri mirė taip gar-
bingai. Kai ejo Alfonsas su būriais, ji
varkė, — nes taip visi daro — ir vi-
sos merginos, kurios palydėjo Alfonsą,
gausiai apsisverkė, tačiau ji širdies gil-
umoje galvojo apie Alfonsą, kovojantį su
priešais, kuriuos nuveikus atgims galin-
gos ir garbingos Lietuvos valstybė,
ateis laisvės dienos, apie kurias tėvas
dažnai ir taip širdingai pasakoja.

„Aš visada su tavim“ — tie Pra-
no žodžiai būtų malonūs, jei negirdėtų
patrankų griaudimo ir būtų išvaryti vi-
si priešai. Tada, kai šalis būtų laisva,
gyventų savo darbais, tada ji apkabiu-
tų Praną ir niekadus nuo jo nebesis-
kirtų. Dabar jai rodo, Pranas kaip
bailys ar išlepėlis bijo svetimųjų ir
laukia, kada Alfonsas ir kiti nuklos
laukus lavonais ir priešus išvėrę leis
Praną džiaugtis meile ir laime.

— Girdi? — Ji įsiklausė.

— Dunda, idomu, kas čia baig-
sis... —

— Jei tu būsi namuose, ir mano
tėvas išėitų, tu ateik manęs aplankyti.
Gera, tu geras vyras, — ji paspaudė
ranką.

Tu į namus. Sudie. Ašiu, paly-
dėjai. Neliūdėk, mieloji, — jis pamatė
per veidą riedančias ašaras. — Visi

mirsim.
Ji greit nuvogusi ašaras pasileido
keiliu. Kiek paėjus atsigrėžė ir paklau-
sė:

— Kas dabar bus Alfonso vieto-
je? — Albina, nelaukdama atsakymo,
nuėjo, palikdama Praną stovintį prie
kelmo. „Kas dabar bus Alfonso vieto-
je?“, jis patylomis pats sau kalba. Kas?
Aišku, Albina bus užkurinė. Jis iš lė-
to pasuko prie upelio. Mėnulis žvilga
vandenynje, vandens čiurolinėme girdėti
patranką dundesys. Mėnuo ir beržai
tokie liūdni, susimastę. Gaila gero bi-
čiūlio, Alf. nso. „Kas dabar bus jo vie-
toje“, jis girdi Albinos žodžius. Ar jis
tikėjo, kad jo gerasis bičiulis kris ko-
vos lauke.

Švelto. Lengvas vėjas duzgena
langines, gaidys sugiedojo. Penkis kar-
tus, teisingai suskaitė Paliūnas, seniai
nebemiegodamas. Užgesinęs pypkę pri-
glaudė prie šono, po galva pasidėjo
ranką.

Ar toks jam pamatyti laisvą Lie-
tuvą, kada jos žemėje nebus svetimųjų
kojos. Jis norėtų eiti į būrius, vietoj
Alfonso stoti, degti tie metai. Gal ne
metai, bet tas vargas ir be atsikvėpi-
mo rūpestyje slinkusios dienos užgulė
perdėtu. Kalėjimas, knygas nekan-
tintis, lietus, vėjai, alkis. Kai pagalvo-
ji, rodos, tiek žmogus ir pakelti nega-
lėtų.

Jis išleisdamas sūnų suprato, kad
ne į puotą jis išėina, visose kovose bu-
vo ir bus aukų, tačiau ar neriedėtų tē-
vui džiaugsmo ašara, jei pamatytų su-
grįžtant sūnų savo žemę apgynus.

Vėl badas S. Rusijoje.

Per beveik šešiolika savo gyva vimo metų Sovietų Rusija padarė milžinišką pastangą visuotiniams komunistams įgyvendinti toje didžiuosioje ir atsilikusioje šalyje. Tai didžiausias žmonių istorijoje, bandymas žiauria prievarta iš pagrindų pertvarkyti visą ūkišką krašto gyvenimą. Praūžė „kariškas komunizmas“, kada atkakliai ginklu Sovietai gynėsi nuo vidaus ir išorės priešų: ūkis tada visiškai paoro.

Vėliau praėjo „Nepo“, arba naujos ekonominės politikos laiko tarpis, kuris leido visuomenei kiek atsikvėpti. Gražinus pusiau laisvą prekybą, gyvenimas atgijo, bet komunistams susidarė pavojus. Todėl Sovietų vyriausybė vėl grįžo prie komunistų įgyvendinimo. Dėl to pačioje komunistų partijoje susidarė srovės, iš kurių kilo garsioji Trockio ir jo šalininkų opozicija Stalino politikai. Trockis norėjo pradėti komunistų įgyvendinti reiką, o Stalinas palaipsniui. Aplinkybių spiriamas ir Stalinas gavo palmti griežtesnį linkanę.

Čia prasideda vadinamųjų „piatiletų“ — „penkmečių“ laikotarpis. Sovietų vadovybė ryžosi visais atžvilgiais atsiuikusių Rusiją padaryti pramonės šalimi. Pradėta statyti milžiniški fabriškai, kokių nė Amerika nebuvo mačiau sė, pradėta gaminti vidaus rinkai ir išvežimui. Bet viskam kliudė ūkininkai, kurie visą laiką atkakliai, nors ir tyliai priešinosi komunistams. Kova su milijonais ūkininkų buvo nepaprastai sunki. Ūkininkai visose žemės ūkio šalyse ir not visam pasaulyje, sudaro svarbiausią pagrindą, nes jie yra duos nos bei maisto gamintojai.

Sovietų vyriausybė nusprendė ir žemės ūkį suvalstybinti. Plačiausiu mastu, milijonai ūkininkų buvo prievarta grūdziami į „kolchozus“ — bendrus ūkius, ir paverčiami tų ūkių priverstiniais darbininkais. Buvo kuriami sovchozai — valstybiniai dyvarai. Paliko kur ne kur savo vietose mažų ūkininkų savininkai, kurienes vyriausybė įvairiais būdais spaudė, vertė dėtis į bendrus ūkius — „kolchozus“.

Prievarta suvaryti į bendrus ūkius ūkininkai pro pirštus žiūrį į visą darbą ir steigiasi tikėtai sau maisto pasiga gaminti, „kolchozuose“ išliko įvairšūnes didžiausi rėkėniai agitatoriai, syku didžiausi tinginiai ir menkiausi darbininkai. Geresnieji buvusios ūkininkijos sluoksniai, negalėdami atvirai priešintis naujai tvarkai, priešinosi tyliai. Prieš juos griebtasi smarkesnių priemonių: ištisos apskritys buvo pergabonomos iš vienos vietos į kitą ir išmėtomos po įvairias Rusijos dalis, kur buvo pasodinamus vieton iš ten iškelti ūkininkai.

Atplėšti nuo savo gimtojo krašto, šie žmonės liko dar menkesni darbininkai, bet ne tiek pavojingi naujai tvarkai. Visos tos vidaus kovos, baidimai, pargabenimai, visa ta naujo ūkio tvarka, pakirto tvarkinga gamyba.

Prieš karą, Rusijos ūkininkai neturėjo nei tobulų priemonių nei dirbtinų traušų, o vis tik Rusija išveždavo milžiniškus kiekius žemės ūkio gaminių. Sovietams valdant, visa laiką tų gaminių nuolat trūkstą net savo kraštu. Jau šešiolikti metai, kai kadaise maistu turtinga Rusija nedavala, gyvena pusbadžių, o kai kuriais laikotarpiais ir visiškai badauja.

Didžiausias badas buvo 1921 — 22 metais. Panašu, jei ne dar bai sesnis badas atėjes ir dabar. Per nykintis derlius nebuvo didelis, ir tas pats nebuvo tinkamai suimtas ir pasirstytas. Badas prasidėjo jau pavasari, o vasarą pasiekė nepaprastą aštrumą. Net tarptautinės įstaigos susirūpi no šimtų tūkstančių ir milijonų žmonių likimu. Šiomis dienomis Vienos kar dinolas — arkivyskupas įleido atsisaukima į visus geros valios žmones, kviesdamas ir ragindamas gelbėti nuo bado mirstančius Rusijos žmones. Pati Sovietų vyriausybė vie-

Lietuvis Portretistas

Visi, kas norite turėti atminėiai savo tėvėlių, brolių, sesių ar giminių ir savo PORTRETUS, kreipkitės pas

Kazį Bratkauską.

Darau padidinimus iš mažų ir senų fotografijų, visokio didžio, apvalius, gaubtus, keturkampius ir t. t. Darbas įvarus ir garantuotas. Lietuviams darau didelę nuolaidą. Kreiptis: K. Bratkauskas Rua BANDEIRANTES 34, casa 1. São Paulo.

MOTERŲ GYDYTOJAS

Dr. LORCH

Motėrų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buvęs 5½ metų asistentu motėrų klinikoje Berlyne, Rentgeno institute no ir Frankfurt p.M. universitetuose ir vadovau tas Diatermia naučiu gydytoju 2° operacinio skyriaus motėrų kly Ultravioletiniai nikos ir gimdymo namų «Cecilienhaus» Berlyne. spinduliai.

PRIĖMIMAS: Rua Barão de Itapitininga 18, kamb. 914-9-0 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienius) vakare 3 — 5,30 kas dieną. Telefonas 4-7337, iaukimas nakčia 7-3789.

Kronika.

RASTAS NEGYVAS LIETUVIS.

São Manuel policija praneša, kad rastas negyvas žmogus, pavardė Jonas Vilonius. Iš rastų prie jo gimimo ir šilubo metrikų paikėjo, kad jis yra lietuvis, iš Anykščių, Utenos ap. Pagal šilubo metrikus, jo žmona Urailė Zolne revičiūtė — Vilonienė.

«VILTIES» CHORO EKSKURSIJA SANTOS.

B. L. Jaunimo S-gos «Viltis» choras, kaip teko patirti, ruošia didelę ekskursiją į Santos miestą. Ekskursija ruošinama š. m. spalio 29 dieną (sekmadienį). Tą dieną Santos mieste «Vilties» choras mano surengti didelį ir gražų vakarą — koncertą su ilga programa. Manoma suvaidinti scenoj kokį nors gražų veikaliuką, o koncertinę programos dalį išpildys choras, padidnuodams keliolika gražiausių lietuviškų dainų.

Santos lietuviai choro jau senai laukė. Dabar kaip tik ir bus progą ir Santos lietuviams išgirsti gražių lietuviškų dainų garsus. Manoma, kad šius koncertu susidomėjimas bus didelis, ir į jį atsilankys netik Santos miesto lietuviai, bet ir iš aplinkinių fazendų bei Kubatone, kur gana daug lietuvių dirba.

Koncerto vietą ir laikas bus paskelbti vėliau.

A.

Šai neprisipažįsta, kad gyventojai badauja. Tačiau tai lyg ir patvirtina, nes nuolat ir nuolat ieško įvairių kal tinių už nepasisekimus žemės ūkio srityje. Pastaruoju laiku tokių kalti ninkai nuslėpdavę tikrąjį derlių ir ki tokius neleistinus darbus darydave, skriausdami valstybę ir jos gyventojus. Tačiau didžiausia nepasisekimų ir sunkumų priežastis glūdi pačioje komunistų šalies santvarkoje, kuri gyvą žmogų nori paversti bendros gamybos vergu ir mašina, atimdama iš jo visokį asmeniką ausidomėjimą gamyba ir naikindama nuosavybę, kuri ligi šiol buvo stipriausios gamybos akstinas.

Tsb. —

«LIETUVIS BRAZILIJOS» ISEIVIO NDAIPIA

«NELAUKTI SVEČIAI».

Cruz Alta, 17/9/33. Vakar lygiai 4 val. po pietų praūžė didelis rusvas skėrių (šarončių) debesys, kuris slinko iš Urugvajaus parubežio. Nelaukti svečių kelionė tesėsi iki 5½ val. vakaro. Artinantis vakarui, mininių «svečių» dalis apsinakvojo ant medžių, padarydami didelę žalą, vos ką tik pradėjusis žydėti vaismedžiams.

Skierių spalva rusva ir didis siekė iki 8 centimetrų ilgio. Vietos gyventojai pasakoja, tai yra žalingiausias gyvūnai, kurių užpludis padaro daug didesnius nuostolius negu šviesios spalvos skeriai.

Manoma, kad parūbežiaus kolonijų gyventojai patė didelius nuostolius laukuose. Smalkmenų kol kas nežino ma.

Korespondentas.

BEDARBIU SKAIČIUS DIDĖJA.

Cruz Alta, 17/9/33. Miesto Valdyba paskutinėmis dienomis paliuosavo 12 darbininkų dirbusių viešuose darbuose, o likusiems sumažindama dienos uždarbį. Buvo manyta, kad ir lietuviams bus sumažint š dienos uždarbis, bet kol kas laikomasi tuo pačiu.

Korespondentas.

VILNIAUS PAMINĖJIMAS.

Vilnui Vaduoti S-gos S. Paulo skyrius, spalio 8 d., sekmadienį, ruošia plačią programą Lietuvos sostinės Vilniaus pagrobimui paminėti. Tą dieną Šv. Antano do Pary bažnyčioje bus pritaikintos pamaldos, ir vakare, Lietuvos namų salėje, rua Bandeirantes, 92, 6 val. vak. prakaibus ir vaidinimas „Už Tėvų Žemę“. «Vilties» choras pa dainuos tai dienai pritaikintas dainas.

LIETUVIŠKA FILMA DAR KARTA BUS RODOMA SPALIO 15 d.

Kaip jau žinoma, Rugsėjo 17 dieną Šv. Antano do Pary parapijos salėje buvo parodyta Vytauto Did. Jubilėjaus iškilimų filmas. Kadangi salė neperdėsi, o žmonių, atsilankė nepaprastai daug, tai daugeliui pamatyti filmos ne teko. Daug žmonių antro seanso nebelaukė ir išsikirstė į namus.

Dabar, kaip teko patirti, dar kartą, ir paskutinį, lietuviška filmas rodoma š. m. spalio 15 d. sekmadienį, tuojuo po pamaldų, ten pat, Šv. Antano do Pary parapijos salėje. Tokiu

būdu nematę šios filmos turės progos ją pamatyti.

A.

IŠ «VILTIES» VEIKIMO.

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 24 d. Lietuvos Namų salėje įvyko B. L. J. S-gos «Viltis» visuotinis narių susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo St. Vancevičius, sekretoriavo K. Bratkauskas. Išrinkus prezidiumą, S-gos garbės narys p. Dr. Mačulis skaitė paskaitą tema: «Mokslas ir Gyvenimas». Gerb. prelegentas vaizdžiai nušvietė nepaprastą įvairių mokslo sričių pažangą, palyginus su netolima praeitimi. Taip pat nurodė tikrojo mokslo svarbą ir reikimę žmogaus gyvenime. Išvadoje gerb. prelegentas pabrėžė, kad tik geri santikiai ir artimas tarpusavio bendravimas gali padėti žmogui tam tikro apsišvietimo ir kultūros laipsnio.

Paskaita buvo labai idomi ir jaunimas visą laiką, atsidėjęs klausėsi. Susirinkusioji kar taitis delnų plojimais pa dėkojo gerb. prelegentui už moralę pamarą. Toliau susirinkimas priėmė vakarų apyskaitas, svarstė vakarų rengimo ir ekskursijos į Santos klausimą. Spalių 29 d. nutarta suruošti ekskursiją į Santos ir ten pastatyti koncertą — vakarą. Šiam žygiui išanksto bus pasi ruošta. Ekskursija vyks organizuotai ir norintieji vykti kartu galės išanksto užsirašyti, kad ir nenariai.

Apsvarčius keletą mažesnės reikė mės klausimų susirinkimas baigėsi 5½ val. vakaro.

Narys.

Pranešimai

Pranešama, kad žuvusi Lietuvos, transatlantinę lakūnų, Dariaus ir Girėno paminklo statymui aukas primar ir «Lietuvis Brazilijoje» Redakcija, darbo valandomis. Aukos priimamos iki š. m. spalio 1 dienos.

«Lietuvis Brazilijoje» Redakcija

Šiuo pranešime, kad š. m. spalio 8 d. (sekmadienį) 2 val. p. p. Villa Bellos, Vytauto Did. liet. prad. mokyklos salėje, iaukiamas B. Llet. Jaunimo S-gos «Viltis» Villa Bellos skyriaus steigiamasis susirinkimas.

Susirinkime p. A. Majus skaitys labai idomią paskaitą teme: «Kultūros ir civilizacijos sąvoka sąryšis su šiu dienų jaunimo idealais».

Įėjimas visiems laisvas. Prašoma kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Iniciatoriai

Pranešama, kad š. m. Spalio 7 d. 4 val. vak., Lietuvos namuose, rua Bandeirantes 92, įvyksta Liet. S-gos Brazilijoje eilinis valdybos posėdis.

Sekretorius

Paieškomi

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10 kvietia:

- 1) Sakalauskas Juozas, gauti 300\$000 išieškoti iš Povilo Abelkio.
- 2) Norbertas Alaunė, gyv. av. Agua Branca 17C.
- 3) Pranas Stankevičius, uželti į konsulata arba nurodyti tikrą savo adresą.

Liet. Konsulatas.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENVIU!

Jaunime, nepraleisk progos!

š. m. spalio 1 d., sokmadienį, Liet. Jaunimo klubas „Ateitis“ rongia linksmą šokių

VAKARA

Vengrų prad. mokyklos salėje, Av. Pais de Barros (Mokoj)

Vakaro pradžia 7 val. vak., pabaiga 12 val. nakties.
Valdyba.

Sklypai išsimokėjimui be nuosimčių ir nemokamai plytos

VILLA MARIA

BONDÉ 34 C AUTOBONDE „VILLA MARIA“ 18 LARGO DA SÉ.

VIETA AUKŠTA IR SVEIKA

AGENCIA:

Avenida Guilherme Cotching, 136

Kino Villa Maria rūmuose.

Kalbame lietuviškai, rusiškai, latviškai, lenkiškai ir t. t.

Miegančiam jaunimui.

Ilgos naktys, tamsiaidydes juodus sapnus audžia.
Mūs jaunimas darbą metęs, miega, arba suaudžia.
Kai vienas šonas paskausta, greitai verčiasi ant kito, Sako, tamsu, dar neušta, dar saulutė nenušvito.
Nes užmiegotom akim šviesios saulės nebemato, Miega dienom ir naktim vien miegoti apsiprato.
Turim tūkstančius jaunimo, daug galėtumėm nuvokti, Bet už tokį apsnudimą ir nenoroms reikia peikt.
Tik pažvelkim į „Luz“ sodą — rodosi bangos banguoja, Gražiai jaunimas atrodo, bet apie ką jis galvoja?
Nagi apie vakaruškas, apie «bišius», degtinėle, Susipešti, pakelti triukšmas, tai jų mintis vienintėle.
Tik pamėginkit iš jų pritraukt kurį prie draugijos, Prie knygų ar laikraščių, kurių jie išto lo bijos.
Jie prie to visai nelinke, kam jiems į draugijas stot, Kad jie sklepe susirinke gali iškoti ir dainot.
Laikraščius knygas jie peikia

kam jie, sako reikalingi? Jų visai mums neboreikia, mes ir be jų kultūringi. Bet jaunime, apsigauini, jei ištiesų taip manai. Ant galvos maišą užmauni, žudai save amžinai.
Juk jaunystės valandėlė tokia trumpa ir brangi. — Vcs tik užteka saulėle vel žiūrėk, naktis tamsi. Esi jaunas, energingas, tą progą pasinaudok, Kol visiems tu reikalingas ką nors veiki, nemiegok. Juk jaunystė kai iešelis, greitai iš akių išnyks, Vien tik praeties vaizdelis atminimuos pasiliks.
Bet ką tu nuveikęs busi, kuom galėsi pasigirti, Jei jaunystę pramiegosi ir visad tingėsi dirbt? Pasaujy iš mūs nei vienas jokios garbės neturės, Kuris per ištais dienas vien tik į save žiūrės. Kad tiktai bado išvengtį ir laukti ryto dienos, Prikimūt pilva, apsirergti ir miegoti viadas.
Toks jaunuolis nėra vertas surudijusio skatiko, Kuris tamsumoj užvertas nuo Pasaulio atsiliko Kelk, jaunuoli, nemiegoki, budink drauge ir kitus, Su visais į darbą stoki, sodink naudingus vaisius.

PASAULYJ

50.000 MIRUSIU BADU.

Londonas, 27. IX. „Renterio“

Ar tau nebūtų geriau prie draugijos priklausyti, Laiką praleisti smagiau, gražių knygų paskaityti. Ir ten paikyti galėsi, pajuokauti ir pažaisi, Daug laimingesniu jausiesi turėdams kur laiką praleist. Pažiūrėkim į jaunima, įvairiausiųjų tautų, į jų gražų apsėjimą, imkim pavizdį iš jų.
Ar jie vakaruškas rengia, ar jie pešasi kai mes? Toli gražu jie to vengia jie tik myli draugijas. Laikas ir mums susiprasti gana tamsumoj klajoti, Reikia gera kelią rasti, gana taip kietai miegot. Eik, jaunuoli, vesk sesute, siekime prie idealo. Tik visi drauge sukurtę padarysim tamsai galą. Visi mus pagirs už tai, su viltim į mus žiūrės Saulė pakilus aukštai gražiai mūs vaisius apšvies.

Mikas Nevedęs.

korespondentas iš Nankirio praneša kad Kinijoje, Geltonosios Upės rajone per Liepos ir Rugpjūčio mėnesius mirė badu apie 50.000 žmonių. Manoma, kad šiame rajone kenčia badą apie milijoną gyventojų.

SUIMTI SAMOKSLINKAI.

Londonas, 27. IX. Anglų dienraštis „Daily Herald“ skelbia, kad Cabule (Afganistane) policija suėmė penkis buvusius ministerius ir aukštus valdininkus, kurie kaltinami sąmokslu prieš dabartinį Afganistano karalių Amanuliat.

NELAIMINGAS SPROGIMAS BOMBOS

Beograd, 27. IX. Iš Jugoslavijos pranešama, kad ties Jugoslavijus — Greikijos sienos sprogo viena didelė bomba. Per sprogimą 3 žmonės užmušti ir 5 sužeisti.

Atentata įvykdę kažkokie teroristai.

— Iš Prancuzijos pranešama, kad Nicos mieste mirė senas rusų generolas Haeman. Velionis turėjo 101 metus.

— Sunkini susirgo, neseniai grįžęs iš kelionės po Sovietų Rusiją, buv. Prancuzijos ministeris pirminkas Herlot.

— Iš rugsėjo 24 į 25 d. naktį, Londono buvo jaučiamas žemės drebėjimas.

A. MAJUS.

(tąsa 49)

Bolonio, m. mulkis; prasėiokas.
Boloir, m. pelėšiai; sugedimas.
Bolorocēr, v. peišti; gesti.
Bolorento, adj. supelėjęs; pasenęs.
Bolota, f. gilė; purvo dėmė (ant rūbų).
Bolsa, f. birža; krepšelis, piniginė; rankinis kelteivio krepšys; sijono stulpai.
Bolsar, v. stulpuoti, krauklėti (sijoną)
Bolsaria, f. bendruomenės, valsčiaus kasa.
Bolsairo, m. krepšių (piniginių) dirbėjas.
Bolso, m. kišenius.
Bom, adj. geras; estā bom. gerai.
Bomba, f. pompa, šulinis siurblys; čulpiamas vamzdelis; bomba; gaisrinis siurblys.
Bombarda, f. bombardas (senoviškas šaunamas ginklas).
Bombardear, v. bombarduoti.
Bombear, v. bombardear.
Bombardeiro, m. bombardierius.
Bombeiro, m. gaisrininkas; corpo de — s, gaisrininkų komanda.
Bombo, m. būgnas.
Bombordo, m. pavaritai; barzda.
Bombyce, f. šilkaverpis drugys.
Bonachão, adj. geras, labas; naivus kas, bevilis, vaikiškas; paprastas; s. m. gerutis.
Bonacheirão, adj. ir s. m. bona chão.
Bonacho, m. amerikoniškas stumbras
Bonança, f. jūros ramumas; geras

oras; fig. laimė, gerovė.
Bonança, v. nugarinti, nuskai drinti.
Bonançozo, adj. ramus, tylus.
Bondade, f. gerumas, geraširdiškumas; melnimas.
Bondoso, adj. geras; malonus; ramus
Bonē, m. kepurė.
Boneca, f. moteriška lėlė.
Boneca, m. vyriška lėlė; fig. vaiki nėlis; manekenas.
Bonificar, v. gerinti; taisyti.
Bonificação, f. gerinimas; taisy mas.
Bonifrate, m. smutas, paikius; vėp la, žioplis; pliuškis.
Boniteza, f. gražumas, gražybė.
Bonito, adj. puikus, gražus.
Boqueirão, m. didelė skylė; kana lo įtaka; gerklos, ryklė; kiaurynė, būdugnė.
Boquejar, v. atverti burną; žiovauti; marmėti; šnibždėti.
Boquelho, m. liuktas.
Boquiberto, adj. žiovaujasis, žio vulio apimtas; žiopliskas.
Boquila, f. cigarinis mundaštukas.
Boquimolle, adj. minkštasnukis; minkštų nasrų.
Boquina, f. burnelė; bučkis (bra ziliškai); fazer —, patraukti lūputes, susiraukti (prieš verksiant).
Boquiróto, adj. šnekus; plepus.
Boquiseco, adj. sausaburnis; neš nekus; nebylys.
Boquitorto, adj. kreivaburnis.
Borbolota, f. peteliškė; grugys.
Borborinho, m. murmėjimas, mau

rojimas.
Borboto, m. kunkuliavimas, viri mas; bangavimas.
Borbota, v. kunkuliuoti, virti.
Borbulha, f. pumpuras, bumburas; spuogas, spaugas.
Borbuhar, v. verstis; kunkuliuoti; virti.
Borda, f. kraštis; parkaštys; riba, siena; apvedžiojimas, apsiūlėjimas.
Bordado, s. m. adynys; adj. adytas.
Bordadura, f. adynas.
Bordalengo, adj. šiurkštus, neman dagus; kvailias; prastas; nemokiškas.
Bordão, m. kūjokas, krukis; lazda, ranatis.
Bordar, v. adyti; siūlėti; puoti.
Bordejar, v. laviruoti; sukstis.
Bordo, m. krantas, kraštis; dūnis; kursas, linkmė.
Bordo, m. klevas.
Bordoadá, f. smūgis lazda; fig. dau gybė.
Boreal, adj. Žemių; aurora —, žiaurės paivaistė.
Borla, f. spurgas, kutas; viasjar de — keliauti su zuikio bilietų (be bilieto).
Borna, m. pašaro maišas.
Bornear, v. patranką taikyti.
Borneira, f. girnų kūlys (akmuo).
Borneiro, m. volės skylė (statinė).
Borra, f. nuosėdos klotas; padugnės; — de lá, vilnų kuokštas.
Barragal, m. pelkė, liūnas.
Borraceiro, m. smulkus ir žaltas lietus.
Borracha, f. guma; kautiukas; gumine žarna; — de safar, trintukas.

Borrachão, m. gumine žarna vynu; leisti; fig. girtuoklis.
Borracheira, f. girtavimas, girtuok lystė; fig. didelė kvailystė.
Borracho, adj. girtas; apkvaitęs.
Borrador, m. planas; sumanymas; škiecas; planų braižytojas; krevozuoto jas; papel —, sugeriamasis poperis.
Borradura, f. išskutimas, ištryni mas.
Borracheiro, m. tinginys; sustin gėlis.
Borracho, m. Zarijos; ugaiavietė, židynas.
Borrão, m. brūkšnis plunksna; raša lo dėmė; škiecas, planas.
Borrar, v. perbraukti plunksna; ištep ti rašalu.
Borrasca, f. audra, baura; fig. ne ramumas.
Borrascoso, adj. audringas.
Borraceiro, adj. lietingas.
Borraco, m. avinas — valovas (daž niansia vienuolių kvestorių naudojam as avims vestis).
Borrão, m. viščiukas; paukštis.
Borręga, f. avis, avėlė.
Borręgo, m. tekys, avinas.
Borręguero, m. avių pieenuo; avi nis besiverčias ūkininkas.
Borręho, m. vandens vištelė.
Borręnto, adj. dumilinas, drumstas.
Barrifara, v. pašlakstyti, apšlakstyti; aprasoti.
Borrifo, m. pašlakstymas; aprasoji mas.

(b. d.)

ALFAIATARIA „VILNIUS“

Lietuvi, išeivi, norėdams turėti elegantiškai pasiūtus rūbus, kreipkis į siuvyklą „Vilnius“. Čia siuvama rūbai sulig naujausiomis madomis. Kirpėjas diplomatas Amerikos ir Brazilijos kirpimo sistemos.

Didelis medžiagų pasirinkimas, vietinių ir užsieninių.

KOSTIUMAI SIUVAMI UŽ 70\$000.

SIUVYKLA „VILNIUS“,
Rua da Moóca 561.

Jau keturi metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvybei. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoje vietoje lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Išengdamas į 5-čius metus „Lietuvis Brazilijoje“ žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių, žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiškta stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoje“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias. nes Brazilijoje kaituoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonis priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus liges, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšta.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukšta. Telef 4-0218

Lietuvi, Išeivi!

Atsiuk, kad tavo šventą pareiškta skaityti vienintelį Brazilijos lietuvių nepartinį, tautinės minties saviraštį. „Lietuvis Brazilijoje“, kuriam, kaip visada, atspindi visas mūsų išsivystymo kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

„Lietuvis Brazilijoje“ yra didžiausias, pigiausias ir daugiausiai skaitomas saviraštis Brazilijoje.

„Lietuvis Brazilijoje“ netarnauja siauriam partiniam reikalams, bet rūpinasi visų lietuvių išsivystymo materialiu ir moraliu gerbuvu.

Todėl kiekvienas lietuvis išsivystymo privalo skaityti „Lietuvis Brazilijoje“.

„LIET. BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinė,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinė Moko,
- 5) Dariono krautuvė S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Prates 99a. pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

Pranešimas.

Pranešama visuomenės žiniui, kad „Liet. Sąjunga Brazilijoje“, Lietuvių namų rua Bandeirantes 92, atidarė KNYGYNĄ. Knygos skaityti išduodamos Sekmadieniais nuo 1 iki 4 val. vak., antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 12 iki 3 val. p.

Mokesnis 1\$000 į mėnesį.

Knygyno Vedėjas.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliniai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37 a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Dr.

A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3° andar. Telef. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO.“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) São Paulo.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	2\$300
Prancužų frankas	\$720
Vok. markė	4\$410
Ital. lira	\$980
Doleris	12\$420
Urugvajaus pezas	7\$000
Argentinos pezas	4\$300
Anglų svaras	60\$235
Lenkų	1\$920

Vedybų tikslu.

Pateikau panelės Lietuvaitės ar latvytės, ne vyresnės 30 metų. Esu Lietuvos latvie, kalbu gerai lietuviškai tarnauju susisiekimo ministerijoje, gaudams 600\$000 mėnesiui. Esu 33 metų amžiaus.

Suinteresuotoms panelėms galiu išsiųsti savo paveikslą su smulkiu savo biografijos aprašymu.

Adresas:

Josė Pyragius, Inspectoria de Estradas Petropolis (E. Rio).

PRISIEKUSIS VERTEJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pliietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO NR. 92.
TEL. — 2-6398.

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25-ų m. praktika ligoninėse ir klynkose Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje. prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, ūrdies, džiovos, mažakraujystės ir kitų ligų.

Kalba Lietuviškai, Rusiškai, Lenkiškai, Vokiškai ir Portugališkai.

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retro).

KAS NORITE PIRKTI

picia ir gerą vartotą, beveik naują SIUVAMA MASINA, te užaina į sandėlį ant Rua Conselheiro Ramalho 274. Tel. 7 6191 (kampus av. Brigadelro Luiz Antonio) Bondės: 3, 4, 40, 47.

Rankinės nuo 50\$000, kojines nuo 125\$000 ir daugiau.

A. BOCEVIČ.

Už apnokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

VISI!!! VISI!!!

Sekmadienį, Spalio 8 d. važiuoja tik į

VILLA GALVÃO

KUR L. SPORTO SGA «LITHUANIA» RUOŠIA DIDELE

GEGUŽINE

Gegužinė rengiama Villa Galvão parke. Važiuoti iš stoties Tamanduatei Linija Cantareira.

GRIEŽ LIETUVIŲ DUDU ORKESTRAS

Pradžią 9 val. dienos, pabaigą 6 val. vak.

Pakvietimai gaunami «Liet. Brazilijoje» Redakcijoje ir pas narius, Valdyba.

Jaunime, Dėmesio!

LIET. SPORTO S-GOS «LITHUANIA» Boin Retiro skyrius rengia gražius žokius

VAKARUS

i. m. spalio 1 ir 29 d. (sekmadieniais)

Lietuvių Namų salėj rua Bandeirantes 92.

Vakarų pradžia 7 v. vak. pabaigą 12 v. naktį

Valdyba.

Nuo Redakcijos.

Šiuo pranešame, kad „Lietuvis Brazilijoje“ Redakcija ir Administracija atdara kasdien nuo 12 iki 3 val. p. p. ir vakare nuo 7 iki 9 val. naktį, išskyrus sekmadienius. Sekmadieniais nuo 1½ val. p. p. iki 4 val. vakaro.

Primename visiems gerb. mūsų skaitytojams, kurie dar nėra atsilyginę už prenumeratą, pasiskubinti atsiskaityti, nes kitaip būsiame priversti laikraščio siuntinėjimą sustabdyti.

Dar karta pranešame visiems provincijos lietuviams, kad esamų Redakcijos pašto dėžutėje laišku, savo lėšomis nepersiuntinėjame. Laiškus persiunčia me tik gavę pašto ženklus persiuntimui «Lietuvis Brazilijoje» Redakcija ir Administracija.

— S. Salvador valstybės prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo griežtai draudžiama auksu ir sidabro eksportas iš minėtos valstybės. Nusikaltę šiam įstatymui bus smarkiai baudžiami.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvos neprazul!

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išejimas į Europą	
Siqueira Campos	27 IX 33
Pionier	28 IX 33
Ruy Barbosa	12 X. 33

Klinos pigios.

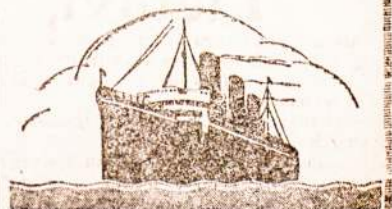
Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išievybės klausimais. Negalintiems atvykti į Sao Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyti galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Pašto dėžutė

Redakcijoje yra laišku:

J. Augulevičiui, V. Bučinskui, B. Barčiui, F. Danieliui, P. Dauksai, S. Grigoravičiui, J. Jurkevičiui, J. Jakoniui, K. Idzeliui, A. Jankauskui, J. Itarūnui, J. Jankauskui, A. Juciui, J. Karveliui, K. Kryžiui, P. Krasnickui, A. Kaminskui, V. Karveliui, J. Kavaliauskui, St. Maciulevičiui, J. Matulioniui, A. Povilavičiui, P. Paunksniui, P. Rinkevičiui, P. Ramanauskui, P. Sauskui, B. Skuja, J. Šeručiai, J. Šiaulini, J. Zakarevičiui, F. Davolytei.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturini tieji išsipirke pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

KOLONIZUOS PIETU AMERIKOJ LIETUVIUS.

Per įsikūrusi užsienio lietuviams remti draugija stengias išplėsti savo veikimą. Svarbiuoju savo uždaviniu Draugija laiko paremti tvarkingą lietuvių įsikūrimą žemės ūky Pietų Amerikoje. Ji nori pagelbėti lietuviams įsi-

Didelė vėtra Italijoje.
Roma. 27. IX Riviera Ligeje raju ne siantė labai didelė vėtra, kuri pridūrė daugybė nuostolių. Savonoje vėtra su griovė ir apgadino daugybė namų ir sužeidė daug žmonių.
Pietreia mieste per vėtrą užmūti 3 žmonės ir keliolika sužeistų.

— Iš Buenos Aires pranešama, kad Argentinos prezidentas Augustin Justo savo vizitą į Braziliją atidėjo iki spalio 7 dienos į spalio 12 d.

— Ispanijos karo laivai «Jayme I», «Miguel Cervantes» ir «Almirante Servera» išvyko į Manton pargabenti į Ispaniją garsaus Ispanų rašytojo Blazės Ibanez kūną. Blasco Ibanez mirė Prancūzijoje 1928 metais.

kurti žemės ūkio kolonijose, kad jie nebūtų visur išiblaikę po 1 — 2 žemės. Draugija tikisi savo šiam uždaviniui išsivystinti Lietuvos vyriausybės paskola ir šiaip visuomenėje lėšų surinkti. Susidariusi daugiau lėšų, Draugija stengsis užpirti didesnius žemės plotus, kuriuose gelbės įsikurti tiems Pietų Amerikos lietuviams, kurie miestuose nepajėgė įsikurti ir labai vargsta. Žemės plotus bus stengiamasi pirkti tokiose vietose, kur mūsų žmonės tinka mos gamtos sąlygos. Tokių vietų esą lengviausia rasti Argentinoje.

Nuotrauka iš orlaivio.
Apgyventa vien lietuviais

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

<p>Laivų išejimas į Europą</p> <p>Siqueira Campos 27 IX 33</p> <p>Pionier 28 IX 33</p> <p>Ruy Barbosa 12 X. 33</p> <p>Klinos pigios.</p>	<p>Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išievybės klausimais. Negalintiems atvykti į Sao Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyti galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.</p>	<p>Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.</p>
--	--	---

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.